

A tagadás változatai a permi nyelvekben
Kozmács István
SzTE BTK Finnugor Nyelvtudományi Tanszék

Az előadás három közeli rokon nyelv azonos struktúrájának különbözőségeit mutatja be: az udmurtban csak tagadó igével történő tagadás ismert, nincs mondatrészi tagadás, ezzel szemben a komiban a tagadó igével mondatrészeket is lehet tagadni. A komiban hosszabb ideje tartó folyamat eredményeként sajátos, a tagadó ige mellett finit főigét tartalmazó formák is létrejöttek.

A tagadó ige a komiban valójában tagadó partikuláva kezd válni, amit az is mutat, hogy szabadon felcserélhető az orosz eredetű *nye* partikulával. Ezzel szemben, a komihoz hasonló orosz nyelvi hatásnak kitett, erősebb tatár hatás alatt álló udmurtban ez a folyamat egy más úton, de csak napjainkban indult meg. Az udmurtban a jelen idejű exiszteniális mondatban használatos tagadó ige/partikula nyomul be a tagadó ige helyére, bizonyos sajátos elliptikus szerkezetekben.

A komi-permjákban bizonyos szerkezetekben kizárólagosan az orosz ekvivalens használatos tagadáskor.

A dolgozat bemutatja az egyes nyelveket, az orosz kontaktushatást, és a folyamatot, ami napjainkban zajlik.